

TA'LIMNING RIVOJLANISHIDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR OILADAN BOSHLANISHI

Turdaliyeva Mubinabonu Umidjon qizi

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti 1-pediatriya va xalq tabobati

2-kurs 214-guruh talabasi

Email: turdalievamubina387@gmail.com

Mahmudjonova Mohichehrabonu Umidjon qizi

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti 1-pediatriya va xalq tabobati

2-kurs 214-guruh talabasi

Email: mohichehra53@gmail.com

Annotatsiya: Zamonaviy ta'lim-bu avvala bugungi internet asridagi bilim oluvchi yoshlarning ta'lim tarbiyasi bilan bog'liq bo'lan jarayon, ta'lim tarbiyani o'rganish avvalo oiladan boshlanishi haqida fikr yuritimiz.

Annotation: Modern education is a process that is primarily related to the education of young people in today's Internet age, we think that the study of education begins with the family.

Аннотация: Современное образование - это процесс, который в первую очередь связан с обучением молодежи в сегодняшнюю эпоху Интернета, мы думаем, что изучение образования начинается с семьи.

Kalit so'zlar: zamonaviy ta'lim, tarbiya, internet, bilim, yoshlar, oilada bilimsizlik xafni oldini olish, bugungi kundagi chora tadbirlar.

Tarbiya biz uchun yo hayot yo mamot, yo najot yo halokat, yo saodat yo falokat masalasidir. Abdulla Avloniy so'zi bilan boshlashimiz avvalo bugungi kunda dunyo xamjamiyatida ta'lim-tarbiyaga juda katta e'tibor qaratilayotganligi ayni haqiqat ekanligi, barcha zamonlarda tarbiya va ta'lim tizimida dolzarb bo'lgani kabi bizning

zamonamizda xam dolzarb va baxs munozarali bo‘lib turganligi ayni haqiqatdir. Keling bu borada yuqoridagi fikrimizni davom ettirgan xolda Abdulla Avloniyning Turkiy guliston yoxud axloq kitobida keltirgan so‘zlari bilan davom ettirsak. “Bolaning salomati va saodati uchun yaxshi tarbiya qilmak, tanini pok tutmak, yosh vaqtdan maslakini tuzatmak, yaxshi xulqlarni o‘rgatmak, yomon xulqlardan saqlab o‘sdurmakdur. Tarbiya qilguvchilar tabib kabiturki, tabib xastaning badanidagi kasaliga davo qilgan kabi tarbiyani bolaning vujudidagi jahl maraziga yaxshi xulq degan davoni ichidan, poklik degan davoni ustidan berub, katta qilmog‘i lozimdur. Zeroki, Hassinu axloqiko‘m amri sharifi uzra xulqimizni tuzatmakg‘a amr o‘linganmiz. Lekin xulqimizning yaxshi bo‘lishining asosiy panjasi tarbiyadir. Axloqimizning binosining go‘zal va chiroyli bo‘lishiga tarbiyaning zo‘r ta’siri bordur, ba’zilar «tarbiyaning axloqqa ta’siri yo‘q, insonlar asl yaratilishida qanday bo‘lsalar, shunday o‘sarlar, tabiat o‘zgarmas, demishlar”.³⁴

Ta’lim va tarbiya jarayoni bugun O‘zbekistonda ham davlat siyosati darajasiga ko‘tarilganligi bu borada juda ko‘plab islohatlar amalga oshirilishi zamonaviy ta’lim va tarbiyaga birdek yondoshilayotganligi muammo va kamchiliklarga barxam berish borasida ko‘plab ishlar qilinmoqda. Buyuk yunon olimi Aristotelning “Vatan taqdirini yoshlar tarbiyasi hal qiladi”, degan so‘zlari bor. Qarang, bu fikrlar miloddan avval aytilgan. Demak, insoniyat ongli hayot kechira boshlagan davrdan buyon ta’lim va tarbiya masalasi, doimo dolzarb ahamiyat kasb etib kelmoqda.

“Bir o‘ylab ko‘raylik, dunyodagi rivojlangan davlatlar qanday qilib yuksak taraqqiyot va turmush farovonligiga erishmoqda? Eng avvalo, ilm-fan va ta’limga qaratilgan ulkan e’tibor tufayli emasmi? Shuning uchun ham keyingi yillarda yurtimizni har tomonlama taraqqiy ettirish, yangi O‘zbekistonni yaratish maqsadida barcha sohalar qatori ta’lim tizimida ham tub islohotlar olib borilmoqda”³⁵.

Tarbiya, ta’limning bir qismini, yaxshi xulq esa bir qismini tashkil etib yaxshi xulqni o‘z nafsimizga qarshi ishlatsak natijaga erishamiz. Jamiyatimiz uchun kerakli

³⁴ Abdulla Avloniy T.: 2008 y. (qayta nashr www.islom.uz kutubxonasi) Turkiy guliston yoxud axloq kitobi 8-9 b.

³⁵ O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning O‘qituvchi va murabbiylar kuniga bag‘ishlangan tantanali marosimdagi nutqi 30.09.2020 y. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining rasmiy veb-sayti

bo‘lgan yaxshi xulqlar: diyonat, g‘ayrat, qanoat, shijoat, ilm, sabr, intizom, vijdon, vatanni sevmqlik, ibrat, iffat, hayo, idrok va viqor, itoat, haqiqatparastlik, xayrixohlik, munislik, sadoqat, muhabbat va kechirimlilikdir. Ushbu fazilatlarini jamiyatda yoshlarimiz tarbiyasida oiladan boshlamas ekanmiz jamiyatimizda va davlatimizda zamonaviy ta‘limni rivojlantira olmaymiz.

Zamonaviy ta‘lim-bu avvola bugungi internet asridagi bilim oluvchi yoshlarning ta‘lim tarbiyasi bilan bog‘liq bo‘lan jarayonda yoshlarning bilim darajasini yuqori darajaga ko‘tarish. Dastlabki bilimni barchamizga avvalo oilada ota-onadan va maktab deb ataluvchi bilim maskanida olamiz. Inson qalbiga yo‘l avvalo ta‘lim-tarbiyadan, ajdodlarimiz qoldirgan bebaho merosni o‘rganishda oilada ota-onalarimiz ta‘lim maskanida esa o‘qituvchilar va murabbiylarning mehnatini hurmat bilan tilga olamiz.

“1980 yilda hech kimning hayoliga ham kelmagan. Bugun “Internet” deb ataluvchi HTML protokoli, aslida yadroviy mavzular tadqiqotlarining natijalaridir. Dunyodagi birinchi internetsayt 1990 yilda yaratilgan”³⁶. Bu internet deb ataluvchi dastur xozirda dunyoni qamrab olganligi ayni xaqiqat.

Aniqrog‘i, brauzer nima va uni qanday o‘rnatish kerakligi hammda shunga o‘xshash boshqa foydali ma‘lumotlarni o‘zichiga oluvchi oddiy bir sahifa bo‘lgan xolos. Dastlab, hujjatlar almashish usuli o‘ylab topilgan edi. U gipersilikalardan foydalanishda jamlagan. Mana loyihadan keyin dunyo uzra “o‘rgimchak to‘ri” tug‘ilgan.³⁷ Ushbu kunda bizning jamiyatimizga va davlatimizga ham kirib kelgan internet bugun yoshlarimizni ham o‘z domiga tortmoqda. Bu borada davlatimiz tomonidan “O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarori O‘zbekiston Respublikasi axborot resurslarini tayyorlash va ularni ma‘lumotlarni uzatish tarmoqlarida, shu jumladan, internetda tarqatish tartibi to‘g‘risidagi nizomni va O‘zbekiston Respublikasida provayderlar va abonentlarning ma‘lumotlarni uzatish milliy tarmog‘idan axborot olish va ulardan foydalanish qoidalarini tasdiqlash to‘g‘risida. Davlatimiz va jamiyatimizning ravnaqi uchun zarur bo‘lgan bilimlarni

³⁶ www.odam.uz

³⁷ [Internet to‘g‘risidagi qiziqarli faktlar](http://www.odam.uz) www.odam.uz

olishda oila va ta'lim maskanida har bir yosh yigit-qizning zimmasidagi burchlaridan biri hisoblanadi. Buyuk bobo kalonimiz muhaddis "Imom al-Buxoriy: "Najot faqat ilmdadir", deb bejiz aytmagan. Chunki bilimsizlik – jaholatdan, jaholat esa – takabburlik, mutelik va buzg'unchilikdan kelib chiqadi"³⁸. Oilada tinchlik totuvlik bo'lsa farzandlar tarbiyasida va ta'lim oilishida yuksalish bo'ladi.

Yurtimizda yangi avlod, yangi tafakkur sohiblarini tarbiyalashdek mas'uliyatli vazifani ado etishda birinchi o'rinda oilada totuvlik, tinchlik, xamjihatlik, ilim marifat va diniy qadriyatlarga xurmat e'tiborlarni yoshlar ongiga singdirishda ota-onalar va ustozlarning mashaqqatli mexnatlariga suyanamiz va tayanamiz, ertaga o'rnimizga keladigan yoshlarning ma'naviy dunyosini shakllantirishda ularning xizmati naqadar beqiyos ekanini barchamiz yaxshi tasavvur qilamiz. "Xalqimiz shuni yaxshi bilishi kerak: oldimizda uzoq va mashaqqatli yo'l turibdi. Barchamiz jiplashib, tinimsiz o'qib-o'rgansak, ishimizni mukammal va unumli bajarsak, zamonaviy bilimlarni egallab, o'zimizni ayamadan oldinga intilsak, albatta, hayotimiz va jamiyatimiz o'zgaradi"³⁹. Davlatimizda, jamiyatimizda, oilalarimizda, hayotimizda ta'limga, tarbiyaga, diniy qadriyatlarga ilimga, zamonaviy ta'limga etibor qaratsak barcha muammolarni bartaraf etgan bo'lamiz.

---

³⁸ Copyright © 2015 — 2020. O'zbekiston musulmonlari idorasi Samarqand viloyati vakilligi.

³⁹ O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoev Oliy Majlisning Senati va Qonunchilik palatasiga Murojaatnomasidan 24.01.2020 yil

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdulla Avloniy Turkiy guliston yoxud axloq kitobi 8-9 b. T.: 2008 y. (qayta nashr www.islom.uz kutubxonasi)
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning O'qituvchi va murabbiylar kuniga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutqi 30.09.2020 y. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining rasmiy veb-sayti
3. www.Lex.uz
4. [Internet to'g'risidagi qiziqarli faktlar www.odam.uz](http://www.odam.uz)
5. Copyright © 2015 — 2020. O'zbekiston musulmonlari idorasi Samarqand viloyati vakilligi.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoev Oliy Majlisning Senati va Qonunchilik palatasiga Murojaatnomasi 24.01.2020 yil.